

dosarul nr. 2ra-2167/18

Instanța de fond: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani (jud: S.Godorogea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A.Corcenco, D.Corolevski, D.Stănilă)

Î N C H E I E R E

7 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

având în componență sa:

Președintele completului,

judecător:

Svetlana Filincova

judecători:

Nicolae Craiu și Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Asociația de Economii și Împrumut „Supercredit” reprezentată de către avocatul Valeriu Isiumbeli,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Asociația de Economii și Împrumut „Supercredit” împotriva lui Victor Garbuz, Emilia Garbuz, Andrei Garbuz și Natalia (Garbuz) Lupuleac cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a penalității, și la acțiunea reconvențională înaintată de către Victor Garbuz, Emilia Garbuz și Andrei Garbuz împotriva Asociației de Economii și Împrumut „Supercredit” cu privire la declararea nulității contractelor de împrumut și încasarea sumei,
împotriva deciziei din 15 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 19 iunie 2011, reclamanta Asociația de Economii și Împrumut „Supercredit” (în continuare AEÎ „Supercredit”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Garbuz cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a penalității.

Pe parcursul examinării cauzei, la 20 februarie 2015, AEÎ „Supercredit” a depus o cerere suplimentară, concretizându-și cercul participanților la proces, adică prin cererea nouă reclamanta și-a îndreptat pretențiile împotriva lui Victor Garbuz, Emilia Garbuz, Andrei Garbuz și Natalia (Garbuz) Lupuleac.

În motivarea acestei acțiuni, reclamanta a indicat că la 2 februarie 2007 a încheiat cu pârâțul Victor Garbuz două contracte de împrumut, ambele cu nr. 02/TL/2009, având ca obiect transmiterea către ultimul a sumei de 10000 lei în temeiul primului contract și, respectiv a sumei de 10000 lei în baza celui de al

doilea contract, cu termenul definitiv de rambursare, ambele până la 20 ianuarie 2009.

În continuare, reclamanta AEÎ „Supercredit” a susținut că ulterior, la 10 ianuarie 2008 și respectiv la 3 martie 2018 a încheiat cu pârâțul Victor Garbuz încă două contracte de împrumut cu nr. 03/TL/2008 și cu nr. 02/TL/2008, având ca obiect transmiterea către ultimul a sumei de 15000 lei în temeiul primului contract, cu termenul definitiv de rambursare până la 20 ianuarie 2011 și a sumei de 16500 lei în baza celui de al doilea contract, cu termenul definitiv de rambursare până la 20 martie 2011.

Potrivit reclamantei, la scadență pârâțul Victor Garbuz nu a executat integral obligațiunea asumată, nu a restituit integral împrumutul, dobânda restantă și penalitatea. Totodată, multiplele solicitări adresate acestuia de a restitui în mod extrajudiciar sumele menționate nu s-au soldat cu succes, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune.

Reclamanta AEÎ „Supercredit” a solicitat inclusiv prin ultima cerere de concretizare a pretențiilor: declararea nulității contractelor de împrumut nr. 02/TL/2008 încheiat cu Emilia Garbuz la 3 martie 2008, nr. 02/TL/2007 încheiat cu Andrei Garbuz la 2 februarie 2007 și nr. 02/TL/2007 încheiat cu Natalia Lupuleac la aceeași dată – 2 februarie 2007. Totodată, a solicitat să se considere că contractele cu nr. 02/TL/2008 și nr. 02/TL/2007 încheiate dintre AEÎ „Supercredit” cu Emilia Garbuz, Andrei Garbuz și, respectiv cu Natalia Lupuleac, toate separat de facto au fost încheiate din numele lui Victor Garbuz. S-a mai solicitat încasarea din contul copârâțului Victor Garbuz ca parte contractuală pe contractul de împrumut și ca fidejutor pe contractele de împrumut încheiate cu Emilia Garbuz, Natalia Lupuleac, Andrei Garbuz și Emilia Garbuz în beneficiul său a datoriei pe contractele de împrumut, pentru situația din 18 mai 2017, în sumă de 60850 lei dintre care: suma împrumutului restant de 20000 lei, dobânda restantă în sumă de 14251 lei, penalitatea la împrumutul restant în sumă de 18540 lei și penalitatea la dobânda restantă în sumă de 8059 lei. S-a mai solicitat încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada: de la scadența fiecărui contract până la 18 mai 2017, adică în sumă de 19836 lei. Totodată, la caz s-a mai solicitat și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 33600 lei, dintre care: suma de 2500,26 lei cu tîltu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii, suma de 22000 lei cu titlu de asistență juridică și suma de 9100 lei cu titlu de cheltuieli de transport.

Pe parcursul examinării cauzei în fond, până la începerea dezbaterilor judiciare, la 18 februarie 2015 Victor Garbuz, Emilia Garbuz și Andrei Garbuz au depus acțiune reconvențională împotriva AEÎ „Supercredit” cu privire la declararea nulității contractelor de împrumut și încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reconvenționale, reclamantii au invocat că contractele de împrumut în baza cărora pârâta AEÎ „Supercredit” a solicitat încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a penalității sunt lovite de nulitate absolută, deoarece persoanele pe numele cărora au fost perfectate contractele respective, nu au scris cereri de acordare a împrumutului, nu au asistat la vreo ședință a

asociației stabilite pentru acordarea împrumutului, nu au fost prezenți la întocmirea și semnarea acestor contracte, ei fiind incluși în contractele sus-indicate fără știrea lor, or, contractele de împrumut prezentate de AEÎ „Supercredit” pe numele lui Andrei Garbuz și Natalia Lupuleac nu sunt semnate de ei, adică semnăturile aplicate pe acestea sunt false.

Din considerentul că după cum invocă reclamantii – pârâți Victor Garbuz, Emilia Garbuz și Andrei Garbuz, pârâta AEÎ „Supercredit” prezintă o falsă situație a realității, deoarece faptul împrumutului nu a avut loc, a fost depusă prezenta acțiune reconvențională, solicitând în urma concretizării acțiunii respingerea integrală a acțiunii AEÎ „Supercredit” în partea ce ține de pretențiile înaintate către Victor Garbuz și Emilia Garbuz cu privire la încasarea datoriei, dobânzii aferente împrumutului și a penalității, admiterea cererii reconvenționale și dispunerea declarării nulității absolute a contractelor de împrumut nr. 02/TL/20007 din 2 februarie 2007 încheiate pe numele Nataliei Lupuleac și a lui Andrei Garbuz; nr. 03/TL/2008 din 10 ianuarie 2008 pe numele lui Victor Garbuz și nr. 02/TL/2008 din 3 martie 2008 pe numele Emiliei Garbuz, precum și a celor de fidejusiune cu dispunerea încasării din contul AEÎ „Supercredit” în beneficiul lui Victor Garbuz a sumei de 10540 lei și a sumei de 18874 lei, iar în beneficiul Emiliei Garbuz a sumei de 20762 lei ca achitați nefondat; încasarea cheltuielilor de judecată suportate pe marginea prezentului litigiu.

Prin hotărîrea din 16 iunie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, atât cererea de chemare în judecată înaintată de AEÎ „Supercredit” cât și cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de către Victor Garbuz au fost admise parțial, fiind declarate nule contractele de împrumut cu nr. 02/TL/2007 din 2 februarie 2007 pe numele Nataliei Lupuleac și Andrei Garbuz și cu nr. 02/TL/2008 din 3 martie 2008 pe numele Emiliei Garbuz. S-a respins cerința anulării contractului de împrumut nr. 03/TL/2008 din 10 ianuarie 2008, încheiat între AEÎ „Supercredit” și Victor Garbuz. S-a încasat din contul lui Victor Garbuz în beneficiul AEÎ „Supercredit” conform contractului de împrumut nr. 03/TL/2008 din 10 ianuarie 2008 datoria în sumă de 18098 lei, care constă din: dobânda neachitată în sumă de 5576 lei; penalitatea calculată la împrumutul restant în sumă de 5400 lei; penalitatea calculată la dobânda restantă în sumă de 3402 lei; dobânda de întârziere în sumă de 3720 lei. S-a mai încasat din contul lui Victor Garbuz în beneficiul AEÎ „Supercredit” cheltuielile de judecată compuse din achitarea taxei de stat în sumă de 542,94 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 12000 lei și cheltuielile pentru transport în sumă de 8400 lei. S-a respins cerința încasării din contul AEÎ „Supercredit” în beneficiul lui Victor Garbuz a sumei de 10540 lei și a sumei de 18874 lei, iar în beneficiul Emiliei Garbuz a sumei de 20762 lei. S-a admis cerința încasării din contul AEÎ „Supercredit” în beneficiul lui Victor Garbuz a sumei de 4500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar cerința încasării din contul AEÎ „Supercredit” în beneficiul Emiliei Garbuz și Andrei Garbuz a cheltuielilor de asistență juridică, a câte 3000 lei pentru fiecare a fost respinsă. S-a respins cerința

încasării din contul AEÎ „Supercredit” în beneficiul lui Victor Garbuz a taxei de stat achitate la depunerea cererii reconvenționale în sumă de 3100 lei.

Prin decizia din 15 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către AEÎ „Supercredit”, admis apelul declarat de către Victor Garbuz, casată parțial hotărîrea din 16 iunie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, în partea dispunerii încasării în beneficiul AEÎ „Supercredit” a sumelor datorate de Victor Garbuz conform contractului de împrumut nr. 03/TL/2008 din 10 ianuarie 2008, precum și a cheltuielilor de judecată; la fel, în partea respingerii solicitării încasării din contul AEÎ „Supercredit” în beneficiul Emiliei Garbuz a sumelor debitoriale achitate, precum și în partea compensării din contul AEÎ „Supercredit” în beneficiul lui Victor Garbuz, Emilia Garbuz și Andrei Garbuz a cheltuielilor de judecată; la fel, în partea anulării măsurilor de asigurare a acțiunii aplicate asupra bunurilor lui Victor Garbuz cu pronunțarea în părțile respective a unei noi hotărâri, după cum urmează: acțiunea AEÎ „Supercredit” în partea încasării din contul lui Victor Garbuz a sumelor datorate conform contractului de împrumut nr. 03/TL/2008 din 10 ianuarie 2008, la fel în partea compensării din contul acestuia în beneficiul AEÎ „Supercredit” a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca nefondată. S-a încasat din contul AEÎ „Supercredit” în beneficiul Emiliei Garbuz suma de 39636 lei. S-a încasat din contul AEÎ „Supercredit” în beneficiul lui Victor Garbuz cheltuielile de judecată în sumă totală de 12010 lei, în beneficiul Emiliei Garbuz cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei și în beneficiul lui Andrei Garbuz cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei. S-au anulat măsurile de asigurare a acțiunii aplicate în temeiul încheierii din 2 iulie 2012 a Judecătorei Rîșcani asupra bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate lui Victor Garbuz. În rest, hotărîrea din 16 iunie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani a fost menținută.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei și hotărârii sus-enunțate, la 4 septembrie 2018, AEÎ „Supercredit” reprezentată de către avocatul Valeriu Isiumbeli le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de către AEÎ „Supercredit” să fie admisă integral, în sensul declarant, iar acțiunea reconvențională depusă de către Victor Garbuz, Emilia Garbuz și Andrei Garbuz să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată, referința asupra cererii de chemare în judecată reconvențională și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că, la examinarea cauzei atât instanța de apel cât și prima instanță au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

La acest capitol, s-a invocat că instanța de apel neîntemeiat a ignorat aplicarea relațiilor civile și a argumentat soluția sa prin aplicarea relațiilor financiare formale care stabilesc evidența contabilă și nici de cum calculele și restanțele datoriilor acumulate.

Plus la aceasta, la adoptarea deciziei ce se solicită a fi casată, instanța de apel contrar prevederilor art. 240 alin. (3), 373 alin. (1) – (3) Cod de procedură cvivilă, a ieșit din limita cerințelor înaintate de către reclamanti în temeiul acțiunii reconvenționale, încasând în contul Emiliei Garbuz a sumei de 39636 lei, neavând astfel de cerințe.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând pe caz hotărâri neîntemeiate.

La 24 septembrie 2018 în adresa participanților la proces a fost expedită copia recursului declarat de AEÎ „Supercredit” reprezentată de către avocatul Valeriu Isiumbeli, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, iar la 19 octombrie 2018 Victor Garbuz, Emilia Garbuz și Andrei Garbuz au depus referință, solicitând declararea recursului ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul înaintat de către AEÎ „Supercredit” reprezentată de către avocatul Valeriu Isiumbeli la 4 septembrie 2018 (vol.II,f.d.122) este declarat în termen, având în vedere faptul că decizia recurată ce constituie obiectul prezentului recurs a fost recepționată de către recurentă la 6 iulie 2018 (vol.II,f.d.116).

Examinând temeiurile recursului declarat de AEÎ „Supercredit” reprezentată de către avocatul Valeriu Isiumbeli, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul vizat urmează a fi declarat inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea

probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de AEÎ „Supercredit” reprezentată de către avocatul Valeriu Isiumbeli nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de AEÎ „Supercredit” reprezentată de către avocatul Valeriu Isiumbeli se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor

Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Instanța de recurs mai reține că CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat AEÎ „Supercredit” reprezentată de către avocatul Valeriu Isiumbeli.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Asociația de Economii și Împrumut „Supercredit” reprezentată de către avocatul Valeriu Isiumbeli, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător:

Svetlana Filincova

judecători:

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean